

Rusta båten för en kall vinter

1. Vatten och kyla kan orsaka stora problem under vinterhalvåret, så att låta båten ligga kvar i sjön är inget vi vill rekommendera. Ta upp den om det finns möjlighet, töm ut allt vatten och täck den ordentlig.

Förbered båten för en kall vinter, se till att allt vatten töms i alla system och motorer. Här presenterar vi några viktiga arbeten i samband med torrsättningen och även en checklista där du kan pricka av vad som är utfört. Text och foto: Lars H Lindén

HÖSTEN ÄR HÄR och för de flesta båtägare är det dags att förbereda för torrsättningen, även för båtar som ligger i isfria områden. Oavsett om det är en plast-, aluminium- eller träbåt är det en stor fördel om båten förvaras på land under vinterhalvåret och täcks ordentligt. Då får den en möjlighet att "torka ur" ordentligt, bevaxningen kan tas bort inför sjösättningen på våren och motorn får en genomgång med nya oljor, filter med mera.

Detta kräver en hel del arbete och kostnader för båtägaren, men det gör att vi i Norden har en mycket hög finish på våra båtar trots många år på sjön. Det är viktigt, inte minst med tanke på

båtens andrahandsvärde.

Börja arbetet redan när båten ligger i sjön, då är det enklast att göra den ren och man har förmodligen bättre tillgång till vatten. För rengöring behövs inga avancerade produkter, vanligt diskmedel eller Klorin duger gott. Var noga med inredningen, där är det lätt att få mögel i samband med dålig ventilation. Öppna alla lådor och skåp när rengöringen är klar.

NÄR BÅTEN ÄR på land måste allt vatten i tankar, pumphar, slangar, kölsvin och bottenkranar tömmas för att undvika isbildning. Gör ren färskvattentanken med något lämpligt medel som finns i båtackhandeln.

För vinterkonservering av båtens motor hänvisar vi till respektive instruktionsbok. Här är dock några generella tips:

Börja med att spola ur utbordarens kylkanaler med färskvatten. Nyare utbordare har spolmunstycken med anslutning för en trädgårdsslang typ Gardena.

Starta motorn så att dess impeller hjälper till att spola runt vattnet. Kör tills motorn blir varm (cirka tio minuter) på något högre varv än tomgång. Stoppa motorn och fäll ner riggen så att allt vatten rinner ut.

När det gäller sötvattenskylda inombordare kör man igenom kylsystemet med en blandning på 50 % vatten och 50 % miljövänlig glykol (eller annan konserve-

ringsvätska). Fyll en dunk på runt 20 liter (kan variera beroende på motorstorlek) och starta motorn. Stäng av motorn och kolla fryskyddet i motorns separata expansionstank med en glykolmätare.

SIST, MEN ICKE minst: täck hela båten ordentligt men lämna några öppningar (eller ett par ventiler presenningen) så att den får bra luftväxling. Köp ett par avfuktare i båtackhandeln och placera inne i båten. Surra täckningen ordentligt, men absolut inte i båtens stöttor.

Följande bilder ger några tips inför torrsättningen. I en separat checklista har vi sammanställt de flesta punkter som man bör gå igenom innan vintern. ☺

2. Inombordare med sötvattenkyllning ska ha en blandning av 50 % miljövänlig glykol och 50 % vatten. Kolla frysskyddet med en glykolmätare i motorns expansionskärl. Vissa motortillverkare kräver att man använder deras egen glykol.

4. Samtliga bränslefilter ska bytas på hösten i samband med motorkonserveringen. På motorn sitter ett eller flera finfilter och i båten bör det sitta ett separat bränslefilter (se bilden). Kolla att O-ringen mellan filter och hållare kommer på rätt plats när allt skruvas ihop.

5. Vattentoaletten och dess hålltank måste tömmas innan torrsättningen. I toalettens botten och tömningspump kan det ligga kvar lite vatten, liksom i toalettens spolpump eller magnetventil. Håll i lämpligt frostskydd och pumpa runt i systemet.

7. Även i färskvattenpumpar och toalettpumpar kan det stå kvar vatten trots att man tömt hela systemen. Starta pumparna någon sekund så att de spottar ut det sista vattnet.

9. Batterierna bör tas hem om det är praktiskt möjligt och förvaras på ett torrt och svalt ställe. Lossa batteripolerna och spraya med ett fuktavvisande medel som rengör och förebygger mot avlagringar. Batterier som ska stå kvar under vintern måste laddas upp och sedan underhållsladdas ett par gånger under vintern. Använd en elektronisk laddare som känner av spänningen och slår ifrån när batteriet är fulladdat. Om man inte når en toppspänning på strax över 12 V kan det vara ett tecken på att batteriet behöver ersättas.

3. Det finns olika rekommendationer om man ska ha full eller tom bränsletank under vinteruppehållet. Men fyller man tanken bör den vara så full som möjligt och kompletterad med en bränslestabilisator. Vår rekommendation är dock att man bör köra ut så mycket som möjligt innan torrsättningen. Bärbara utbordartankar och värmartankar töms enklast vid kommunens eller båtklubbens miljöstation.

6. Väljer man att lämna kvar utbordaren på båten under vinterhalvåret bör man ta hem stöldbegärliga delar som motorkåpa och växelhuss. Täck sedan den övre delen av motorn med ett vattentätt skydd. Vissa växelhuss är enkla att lossa och återmontera, för andra kan man behöva experthjälp.

8. Ta bort propellern när båten kommit upp på land och gör ren propelleraxeln och smörj in med vattenfast specialfett. Kolla att det inte finns några skador på propellerbladen. Mindre skador kan i bästa fall repareras. Vid sjösättningen på våren är det viktigt att alla bricker hamnar på rätt plats bakom och framför propellern.

10. Kolla att brandsläckaren har rätt tryck någon gång i månaden under båtsäsongen, inte minst vid torrsättningen. En pulversläckare bör dessutom skakas någon gång i månaden så att inte pulvret klumpar sig. Känner man sig osäker om skicket bör den lämnas in för service hos en behörig tekniker.

CHECKLISTA FÖR HÖSTEN

FÖRE UPPTAGNINGEN

	Fixat	Inköp
Tvätta av däck och överbyggnad	☐	☐
Töm kylbox/kylskåp, öppna luckan/dörren	☐	☐
Töm toalettens hålltank	☐	☐
Desinficera vattentanken	☐	☐
Töm färskvattentanken	☐	☐
Bränslestabilisering i fasta tanken, kör motorn	☐	☐
Torka ur skåp, lådor mm	☐	☐

Ta hem

Brandfarliga vätskor	☐	☐
Flytvästar – kolla patroner	☐	☐
Gasoltuber	☐	☐
Kapell – kolla om reparation behövs	☐	☐
Livsmedel	☐	☐
Lösttagbara navigationsinstrument	☐	☐
Nödraketer	☐	☐
Sjukvårdsmaterial	☐	☐
Sjökort	☐	☐
Sängkläder	☐	☐

NÄR BÅTEN ÄR PÅ LAND

	Fixat	Inköp
Lossa slangen vid färskvattenpumpen	☐	☐
Lossa slangen till dusch om sådan finns	☐	☐
Öppna kranar i pentry, toa och dusch	☐	☐
Kör pumpen någon sekund	☐	☐
Lossa slangen vid toalettens spolpump	☐	☐
Kör pumpen någon sekund	☐	☐
Öppna toatankens bordsförskruvning	☐	☐
Töm varmvattenberedaren, även blandningsventilen	☐	☐
Öppna dyvikan i akterspegeln om sådan finns	☐	☐
Öppna självlänsarnas bordsförskruvningar	☐	☐
Spola botten med högtryck	☐	☐
Tvätta av friborden	☐	☐
Töm lösa bränsletankar, även värmartanken	☐	☐
Konservera motorn – se respektive servicebok	☐	☐
Ta hem motorkåpan från utbordaren	☐	☐
Ta bort växelhuset från utbordaren	☐	☐
Ladda batterierna, lossa och smörj batteripoler	☐	☐
Kolla zinkanoder – byt om 50% är borta	☐	☐
Konservera toaletten, pumpa runt vätskan	☐	☐
Öppna alla luckor, dörrar mm	☐	☐
Täck båten, men lämna öppning för ventilation	☐	☐

FÖRE NYÅR

	Fixat	Inköp
Lämna in kapellet för ändringar eller tvätt	☐	☐
Kolla om värmaren behöver service	☐	☐
Kolla sista datum på nödraketerna	☐	☐
Kolla om brandsläckaren behöver service	☐	☐
Kolla patronen i uppblåsbara flytvästar	☐	☐
Anteckna inköp till nästa säsong	☐	☐

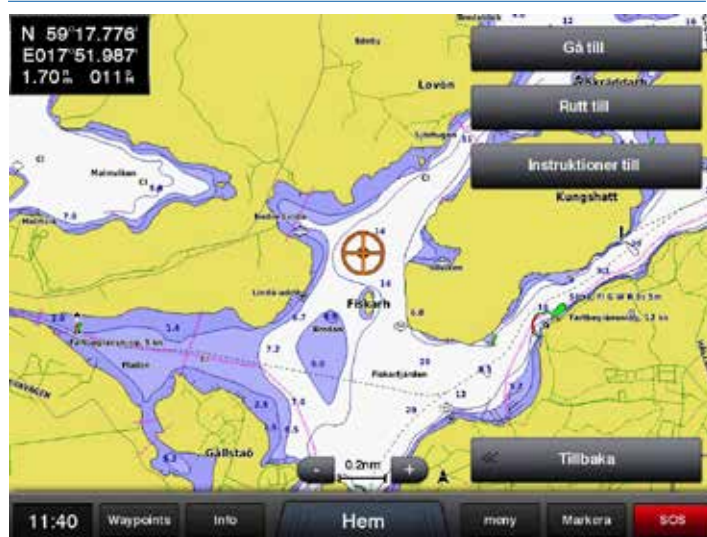

11. För att motverka korrosion har alla utbordare och drev så kallade skyddsanoder. Även bogpropellrar, propelleraxlar och aluminiumbåtar har anoder. När cirka 50 procent av anoden är borta, måste de bytas ut. När man monterar en ny, måste man även kolla att det blir en god metallisk kontakt mellan anoden och den plats de ska sitta på.

Sist, men icke minst, måla **inte** anoderna med bottenfärg på våren!

12. Det kan finnas viss säkerhetsutrustning i båten som bör bytas ut efter en viss tid. Till exempel nödraketer, patroner i uppblåsbara flytvästar, brandsläckare och sjukvårdsmaterial. Kolla igenom allt redan på hösten.

13. Dina digitala sjökort och även papperssjökorten kan behöva uppdateras. När det gäller de digitala sjökorten kan man använda företagets hemsidor mot en viss avgift.

14. Sist, men inte minst, lämna in alla eventuella reparationer till en verkstad redan på hösten. Framför allt gäller det ändringar eller nyttillverkning av kapell och dynor. På våren är det oftast för sent och många företag är upptagna.